

LB

6

DICIONARI
D'AFÀSIES I
PATOLOGIES
DEL LLENGUATGE

CATALÀ -
CASTELLÀ -
ANGLÈS

**DICCIONARI D'AFÀSIES
I PATOLOGIES DEL LLENGUATGE:
CATALÀ-CASTELLÀ-ANGLÈS**

(LB 6)

Palma, 2011

Universitat de les
Illes Balears
Servei Lingüístic

© del text: l'autor

© de l'edició: Universitat de les Illes Balears, 2011

Primera edició: novembre de 2011

Disseny de la coberta: Gràfiques Planisi, a partir de la idea original de Jaume Falconer

Edició: Universitat de les Illes Balears

Servei Lingüístic <<http://slg.uib.cat>>

Edicions UIB <<http://edicions.uib.es>>

Cas Jai. Campus universitari. Cra. de Valldemossa, km 7.5

E-07122 Palma (Illes Balears)

Maquetació i impressió: Gràfiques Planisi. Gremi de Boneters, 28. 07009 Pol. Son Castelló. Palma

ISBN: 978-84-8384-200-3

DL: PM 1536-2011

No es permet la reproducció total o parcial d'aquest llibre ni de la coberta, ni el recull en un sistema informàtic, ni la transmissió en qualsevol forma o per qualsevol mitjà, ja sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per registre o per altres mètodes, sense el permís dels titulars del copyright.

Coordinació

M. Magdalena Ramon Andreu

Autor

Guillem Alexandre Amengual Bunyola

Revisió lingüística i terminològica

M. Magdalena Ramon Andreu

Cristina Robles de Pedro

Direcció del Servei Lingüístic

Rosa Calafat Vila

SUMARI

Presentació	9
Precisions sobre el contingut	11
Consulta	12
Arbre de camp	15
Abreviacions	16
Diccionari	17
Índex castellà	45
Índex anglès	49
Bibliografia	53

PRESENTACIÓ

El *Diccionari d'afàsies i patologies del llenguatge: català-castellà-anglès* (DAf) és una recopilació de lèxic especialitzat tant en relació amb la temàtica (afàsies i altres trastorns del llenguatge) com en relació amb els destinataris (logopedes, neuròlegs, psicòlegs, foniatres, mestres especialistes en audició i llenguatge i estudiants d'aquestes branques del saber). Per tant, pretén donar una resposta adient a les necessitats d'aquest nombrós col·lectiu de professionals, a més de cobrir un buit existent en aquesta parcel·la de coneixement.

L'obra neix amb l'objectiu de recollir i fixar la terminologia d'aquest àmbit des del punt de vista mèdic i terapèutic, atesa la dificultat causada per l'excessiva (i a parer nostre, innecessària) multiplicitat terminològica que pateix aquest camp,¹ i té una voluntat descriptiva: presentar una llista tan completa com sigui possible d'unitats terminològiques en català, castellà i anglès, amb les definicions corresponents.

Cal tenir en compte que el DAf no conté termes generals de les ciències de la salut ni de les especialitats relacionades, com ara termes relatius a anatomia general, neurociència, neuroimatge, lingüística aplicada o rehabilitació, sinó que únicament s'hi recullen denominacions d'alteracions del llenguatge, a més de les seves bases anatòmiques, biològiques i neurològiques.

Val a dir que a l'hora d'elaborar aquest recull terminològic hem recordat més d'una vegada les paraules de Fernando A. Navarro² sobre el llenguatge mèdic, en el sentit que

¹ És cert que de vegades la diversitat terminològica amaga diferències subtils quant al significat del terme, però habitualment es tracta només de preferències dels autors, d'adscripcions a determinades escoles o tendències o, senzillament, de ganes d'embullar la troca.

² NAVARRO, A. Fernando (2004): «Las nomenclaturas normalizadas en medicina y farmacología: una de cal y otra de arena» A: GONZALO, Consuelo; GARCÍA, Valentín [ed.]. *Manual de documentación y terminología para la traducción especializada*. Madrid: Arco/Libros; p. 191-221.

la correspondència biunívoca entre significants i significats (o entre termes i conceptes) és una quimera, i la sinonímia i la polisèmia hi abunden més del que hom creu.

Així, intentar aclarir una mica la selva de denominacions sindròmiques ha estat també el nostre objectiu i, paradoxalment, ha suposat el repte més important que hem hagut d'afrontar per elaborar aquest treball.

A les dificultats i els problemes propis de la terminologia mèdica s'hi han d'afegir encara dos elements pertorbadors més, clarament interrelacionats: per una banda, el fet que els conceptes i termes vinguin inicialment de disciplines i camps d'estudi diferents; per una altra, el seguiment de models o de teories diversos, amb classificacions distintes i fins i tot contradictòries,³ que fan, per exemple, que un mateix trastorn rebi mitja dotzena de denominacions, o que el que per a uns autors és una síndrome diferenciada per a altres sigui només un subtipus o una manifestació d'una alteració més general.

³ Així, per exemple, per classificar les afàsies hom pot seguir les tipologies de Benson, Goldstein, Luria o Peña i Barraquer, entre moltes altres. Vegeu: Ardila (2006), Caplan (1992), Junqué et al. (2004), Borregón i González (1993) o Jódar et al. (2005), per a un estudi aprofundit d'aquestes síndromes i de les dificultats per classificar-les adequadament.

PRECISIONS SOBRE EL CONTINGUT

L'arbre de camp fa referència bàsicament a les branques relacionades amb les afàsies i la resta de patologies del llenguatge (*afàsies, alèxies, agrafies, apràxies, acalcúlies*). Hem d'advertir, però, que s'hi inclou un primer apartat de «Models i bases neuroanatomiques del llenguatge», en què apareixen unitats terminològiques usades en les definicions, de caràcter més general (*còrtex, lòbul, hemisferi*) o específic (*circumvolució,ínsula de Reil, plec corb*). En cap cas no s'ha pretès fer una llista exhaustiva de termes, al contrari: la selecció i la incorporació d'aquestes unitats s'ha fet per qüestions pràctiques i de coherència interna, per evitar que les definicions siguin massa opaques o més difícils de copsar que el terme definit, a més de fer-les més senzilles i evitar incisos innecessaris. Així mateix, cal advertir que l'apartat corresponent a les «Afàsies» és, de molt, el més extens, fet no gens estrany si tenim en compte la multitud de denominacions de tipus i subtipus d'afàsies i trastorns relacionats, a més de ser històricament el primer i més estudiat trastorn del llenguatge. De tota manera, aquesta ha estat una decisió presa a priori, per tal com l'obra és, bàsicament, un recull de terminologia sobre afàsies.

La selecció de les unitats terminològiques s'ha fet a partir de fonts de valor terminològic alt o molt alt, és a dir, de textos elaborats per especialistes i per a especialistes. En qualsevol cas, s'ha intentat que els autors siguin reconeguts en l'àmbit internacional i, per tant, pertanyents a institucions solvents i de prestigi. El mateix podem dir dels seus treballs: gairebé tots els articles buidats pertanyen a revistes reconegudes internacionalment i incloses en índexs de citacions.

Hem de de dir també que s'ha procurat fer ús d'obres escrites en llengua original a l'hora de trobar els equivalents en castellà i anglès; en tot cas, s'ha insistit que les traduccions consultades fossin fetes o revisades per autors especialistes.

Tipològicament, podem classificar aquestes fonts en les categories següents: obres terminològiques, monografies i obres lexicogràfiques generals. S'ha donat preferència al format imprès enfront del digital a l'hora de fer la recopilació de termes (o de candidats a termes), tot i que també hem fet ús de recursos en xarxa.

CONSULTA

El DAF conté 293 termes catalans amb la categoria gramatical corresponent, la definició i les equivalències en castellà i anglès, també amb les categories gramaticals corresponents. Inclou les relacions de sinonímia entre els termes.

Els termes es presenten ordenats de manera seqüencial (*afàsia de Wernicke* i no **Wernicke, afàsia de*) i segueixen l'ordenació alfabètica discontinua, que evita interrupcions en els termes d'una sèrie i segons la qual els espais en blanc precedeixen els signes no alfabètics (apòstrofs), i els signes no alfabètics precedeixen els signes alfabètics:

Exemple:

afàsia amnèsica
afàsia d'entonació
afàsia de Pitres
afàsia nominal
afàsia verbal

Els substantius es presenten en singular, i els adjectius, també en singular, amb la terminació femenina quan en tenen (*afàsic -a*).

Tant les equivalències en castellà com en anglès, quan n'hi ha més d'una, apareixen en ordre alfabètic.

Per facilitar-ne la consulta, les entrades catalanes estan numerades correlativament, de manera que al final del diccionari s'inclou un índex de termes castellans i un índex de termes anglesos, amb els números corresponents que remetent als articles del diccionari.

La sinonímia

Hi ha dos tipus de sinonímia: els termes catalans considerats sinònims absoluts apareixen amb l'indicatiu *sin.*; els termes sinònims considerats no preferents o secundaris apareixen amb l'indicatiu *sin. compl.* En tots dos casos la remissió es fa amb l'indicatiu *veg.*, que remet sempre a l'entrada que duu totes les informacions (tots els sinònims, els sinònims complementaris, les equivalències i la definició).

En el cas dels sinònims absoluts, l'entrada que duu tota la informació és la primera que li correspon per ordre alfabètic.

Exemple:

5 acalculia amb alèxia i agrafia *f*

sin. **acalculia amb alèxia i agrafia**

per a nombres *f*

sin. compl. **agrafia per a dígits i**

nombres *f*

sin. compl. **alèxia-agrafia numèrica *f***

es acalculia con alexia y agrafia para dígitos y números *f*

en alexia and agraphia for numbers *n*

Alteració que provoca una modificació de la capacitat de realitzar operacions aritmètiques a causa de les dificultats manifestades pels afectats per llegir o escriure nombres correctament.

6 acalculia amb alèxia i agrafia per a nombres *f*

sin. **acalculia amb alèxia i agrafia *f***

116 agrafia per a dígits i nombres *f*

veg. **acalculia amb alèxia i agrafia *f***

126 alèxia-agrafia numèrica *f*

veg. **acalculia amb alèxia i agrafia *f***

S'ha de dir que els criteris que s'han seguit per classificar els termes com a sinònims absoluts o com a sinònims complementaris han estat, principalment, la freqüència d'aparició en els documents buidats i les indicacions d'altres obres terminològiques.

ARBRE DE CAMP

1. Models i bases neuroanatòmiques del llenguatge
2. Afàsies
3. Alèxies
4. Agrafies
5. Apràxies
6. Acalcúlies
7. Altres trastorns adquirits relacionats amb el llenguatge

ABREVIACIONS

Categories gramaticals

m	nom masculí
f	nom femení
m i f	nom masculí i femení
m y f	
adj	adjectiu
v tr	verb transitiu
v intr	verb intransitiu

Remissions

sin.	sinònim absolut
sin. compl.	sinònim complementari
veg.	vegeu

Símbols de llengües

es	castellà
en	anglès

DICCIONARI

A

1 **acalcúlia** *f*

es acalculia *f*

en acalculia *n*

Pèrdua de l'aptitud de reconèixer o de formar xifres i símbols aritmètics i de la capacitat per efectuar càlculs numèrics.

2 **acalcúlia afàsica** *f*

es acalculia afàsica *f*

en aphasic acalculia *n*

Acalcúlia secundària manifestada en pacients afàsics que provoca errors de sintaxi i morfologia del càlcul (dificultat en tasques de seqüenciació numèrica) en afàsics de Broca, dificultats de tipus semàntic i lèxic a l'hora d'anomenar, llegir o escriure nombres en afàsics de Wernicke i alteracions de la capacitat de càlcul en altres tipus d'afàsies.

3 **acalcúlia agràfica** *f*

es acalculia agràfica *f*

en agraphic acalculia *n*

Acalcúlia secundària que acompanya alguns tipus d'agrafia i que provoca dificultats a l'hora d'escriure nombres.

4 **acalcúlia alèxica** *f*

es acalculia alèxica *f*

en alexic acalculia *n*

Acalcúlia secundària que acompanya l'alèxia sense agrafia i que es caracteritza per la dificultat en la lectura de nombres.

5 **acalcúlia amb alèxia i agrafia** *f*

sin. **acalcúlia amb alèxia i agrafia per a nombres** *f*

sin. compl. **agrafia per a dígitos i nombres** *f*

sin. compl. **alèxia-agrafia numèrica** *f*

es acalculia con alexia y agrafia para dígitos y números *f*

en alexia and agraphia for numbers *n*

Alteració que provoca una modificació de la capacitat de realitzar operacions aritmètiques a causa de les dificultats manifestades pels afectats per llegir o escriure nombres correctament.

- 6 **acalcúlia amb alèxia i agrafia per a nombres** *f*
sin. **acalcúlia amb alèxia i agrafia** *f*

- 7 **acalcúlia anaritmètica** *f*
sin. compl. **acalcúlia primària** *f*
sin. compl. **anaritmètia** *f*
es acalculia anaritmética *f*
es acalculia primaria *f*
en anarithmetia *n*
en primary acalculia *n*

Alteració en la capacitat de realitzar operacions de càlcul, tot i que el pacient és capaç de reconèixer els nombres i de reproduir-los correctament de manera individual, en coneix el valor i és capaç de col·locar-los adientment en l'espai.

- 8 **acalcúlia espacial** *f*
es acalculia espacial *f*
en spatial acalculia *n*

Acalcúlia causada per una lesió en la regió parietal de l'hemisferi dret que consisteix en la dificultat per col·locar les xifres en la posició espacial correcta (alineació en columnes per fer operacions aritmètiques) i que interfereix en la realització d'operacions de càlcul complexes.

- 9 **acalcúlia frontal** *f*
es acalculia frontal *f*
en frontal acalculia *n*

Acalcúlia secundària manifestada en pacients amb lesions en les àrees prefrontals del cervell que provoca dificultats de càlcul mental i de resolució de problemes numèrics complexos.

- 10 **acalcúlia primària** *f*
veg. **acalcúlia anaritmètica** *f*

- 11 **acalcúlia secundària** *f*
es acalculia secundaria *f*
en secondary acalculia *n*

Acalcúlia causada per alteracions cognitives com dèficits espacials, lingüístics o problemes d'atenció o memòria.

- 12 **afàsia** *f*
sin. compl. **afèmia** *f*
sin. compl. **alàlia** *f*
sin. compl. **asemàsia** *f*
es afasia *f*
en alalia *n*
en aphasia *n*
en asemasia *n*

Trastorn consistent en la pèrdua, el deteriorament o la disminució de la capacitat comunicativa posseïda anteriorment que afecta de manera específica els aspectes codificatius o descodificatius del llenguatge, o tots dos alhora, produït per una lesió cerebral.

- 13 **afàsia acústica** *f*
veg. **afàsia auditiva** *f*

- 14 **afàsia afèmica** *f*
veg. **afàsia de Broca** *f*
- 15 **afàsia agèusica** *f*
es afàsia agèusica *f*
en ageusic aphasia *n*
- Pèrdua del poder d'expressar-se respecte del sentit del gust.
- 16 **afàsia agramàtica** *m*
veg. **agramatisme** *m*
- 17 **afàsia amnèsica** *f*
veg. **afàsia anòmica** *f*
- 18 **afàsia anàrtrica** *f*
veg. **afàsia de Broca** *f*
- 19 **afàsia anòmica** *f*
sin. compl. **afàsia amnèsica** *f*
sin. compl. **afàsia d'entonació** *f*
sin. compl. **afàsia de Pitres** *f*
sin. compl. **afàsia nominal** *f*
sin. compl. **amnèsia per als noms** *f*
sin. compl. **amnèsia verbal** *f*
es afàsia amnèsica *f*
es afàsia anòmica *f*
es afàsia nominal *f*
es amnesia para los nombres *f*
en amnesic aphasia *n*
en anomic aphasia *n*
en nominal aphasia *n*
en Pitres' aphasia *n*
- Varietat esmorteïda de l'afàsia motora transcortical causada habitualment per una lesió angular esquerra i caracteritzada per un trastorn de la capacitat d'anomenar els objectes i dificultats en l'evocació dels verbs, amb una conservació acceptable de l'evocació de partícules i morfemes,
- pocs trastorns de la comprensió oral i repetició bona.
- 20 **afàsia anterior** *f*
veg. **afàsia de Broca** *f*
- 21 **afàsia articulatòria** *f*
veg. **afàsia motora subcortical** *f*
- 22 **afàsia associativa** *f*
veg. **afàsia de conducció** *f*
- 23 **afàsia atàctica** *f*
veg. **afàsia motora subcortical** *f*
- 24 **afàsia atàxica** *f*
veg. **afàsia motora subcortical** *f*
- 25 **afàsia auditiva** *f*
sin. compl. **afàsia acústica** *f*
es afàsia acústica *f*
es afàsia auditiva *f*
en acoustic aphasia *n*
en auditory aphasia *n*
- Afàsia caracteritzada per la pèrdua de la comprensió dels mots escoltats.
- 26 **afàsia central** *f*
veg. **afàsia de Wernicke** *f*
- 27 **afàsia comissural** *f*
veg. **afàsia de conducció** *f*
- 28 **afàsia completa** *f*
es afàsia completa *f*
en total aphasia *n*
- Afàsia ocasionada per una lesió de tots els centres del llenguatge.
- 29 **afàsia conductiva** *f*
veg. **afàsia de conducció** *f*

- 30 **afàsia congènita** *f*
sin. compl. **afàsia connatal** *f*
es afàsia congènita *f*
es afàsia connatal *f*
en congenital aphasia *n*
en connatal aphasia *n*

Inexistència de la parla en l'infant originada per una lesió cerebral ja present des del naixement.

- 31 **afàsia connatal** *f*
veg. **afàsia congènita** *f*

- 32 **afàsia coreàtica** *f*
veg. **afàsia sintàctica** *f*

- 33 **afàsia cortical** *f*
sin. compl. **afàsia veritable** *f*
es afàsia cortical *f*
es afàsia verdadera *f*
en cortical aphasia *n*

Afàsia causada per lesions en el còr-tex cerebral.

- 34 **afàsia creuada** *f*
es afàsia cruzada *f*
en crossed aphasia *n*

Afàsia produïda per una lesió en l'hemisferi dret en un subjecte dretà.

- 35 **afàsia d'entonació** *f*
veg. **afàsia anòmica** *f*

- 36 **afàsia d'Hécaen** *f*
veg. **afàsia de conducció** *f*

- 37 **afàsia de Broca** *f*
sin. compl. **afàsia afèmica** *f*
sin. compl. **afàsia anàrtrica** *f*
sin. compl. **afàsia anterior** *f*

- sin. compl.* **afàsia eferent** *f*
sin. compl. **afàsia expressiva** *f*
sin. compl. **afàsia motora** *f*
sin. compl. **afàsia motora**

cortical *f*

- sin. compl.* **afàsia motora eferent** *f*

- sin. compl.* **afàsia motriu** *f*

- sin. compl.* **afàsia verbal** *f*

- sin. compl.* **atàxia de la parla** *f*

- es* afàsia afèmica *f*

- es* afàsia anàrtrica *f*

- es* afàsia anterior *f*

- es* afàsia de Broca *f*

- es* afàsia eferente *f*

- es* afàsia expresiva *f*

- es* afàsia motora *f*

- es* afàsia motora eferente *f*

- es* afàsia verbal *f*

- es* ataxia del habla *f*

- en* anarthric aphasia *n*

- en* anterior aphasia *n*

- en* aphemic aphasia *n*

- en* Broca's aphasia *n*

- en* efferential aphasia *n*

- en* expressive aphasia *n*

- en* motor aphasia *n*

- en* speech ataxia *n*

- en* verbal aphasia *n*

Afàsia produïda per una lesió en els dos terços posteriors de la tercera circumvolució frontal esquerra (àrea 44 de Brodmann) i zones veïnes, caracteritzada per la mudeza verbal (expressió aprosòdica, tendència a l'agramatisme, impossibilitat de parlar espontàniament, de repetició i de lectura en veu alta) i la preservació de la comprensió oral.

- 38 **afàsia de conducció** *f*
sin. compl. **afàsia associativa** *f*
sin. compl. **afàsia comissural** *f*

sin. compl. **afàsia conductiva** *f*

sin. compl. **afàsia d'Hécaen** *f*

sin. compl. **afàsia**

frontolenticular *f*

es afàsia associativa *f*

es afàsia comisural *f*

es afàsia conductiva *f*

es afàsia de conducció *f*

es afàsia frontolenticular *f*

en associative aphasia *n*

en commissural aphasia *n*

en conduction aphasia *n*

Afàsia produïda per una lesió de les fibres d'associació entre els centres corticals sensorials i motors, caracteritzada per una reducció considerable del llenguatge espontani, amb parafàsies, afàsia amnèsica, incapacitat del llenguatge repetit, dificultats de lectura i escriptura, especialment al dictat, i conservació gairebé íntegra de la comprensió verbal.

39 **afàsia de Déjerine** *f*

veg. afàsia global *f*

40 **afàsia de Lichtheim** *f*

veg. afàsia sensorial subcortical *f*

41 **afàsia de Pitres** *f*

veg. afàsia anòmica *f*

42 **afàsia de Wernicke** *f*

sin. compl. afàsia central *f*

sin. compl. afàsia receptiva *f*

sin. compl. afàsia sensorial *f*

sin. compl. afàsia sensorial cortical *f*

sin. compl. agnòsia auditiva *f*

es afàsia central *f*

es afàsia de Wernicke *f*

es afàsia receptiva *f*

es afàsia sensorial *f*

es agnòsia auditiva *f*

en auditory agnosia *n*

en central aphasia *n*

en receptive aphasia *n*

en sensory aphasia *n*

en Wernicke's aphasia *n*

Afàsia produïda per una lesió del terç posterior de la primera circumvolució temporal i de les zones adjacents en l'hemisferi esquerre del cervell, caracteritzada per l'aparició de llenguatge espontani fluid i parafàsic i de comprensió oral, repetició, denominació, comprensió escrita i escriptura alterades.

43 **afàsia del desenvolupament** *f*

veg. trastorn específic del llenguatge *m*

44 **afàsia dinàmica** *f*

veg. afàsia motora transcortical *f*

45 **afàsia eferent** *f*

veg. afàsia de Broca *f*

46 **afàsia expressiva** *f*

veg. afàsia de Broca *f*

47 **afàsia expressiva receptiva** *f*

veg. afàsia mixta *f*

48 **afàsia fluent** *f*

es afàsia fluida *f*

es afàsia fluyente *f*

en fluent aphasia *n*

Tipus d'afàsia caracteritzada per la producció ben articulada de la parla, però sense contingut semàntic.

- 49 **afàsia formulacional** *f*
es afasia formulacional *f*
en formulative aphasia *n*
- Pèrdua de la capacitat de formular mots i oracions.
- 50 **afàsia frontocortical** *f*
veg. **afàsia motora subcortical** *f*
- 51 **afàsia frontolenticular** *f*
veg. **afàsia de conducció** *f*
- 52 **afàsia global** *f*
sin. **afàsia universal** *f*
sin. compl. **afàsia de Déjerine** *f*
sin. compl. **afàsia total** *f*
es afasia global *f*
es afasia total *f*
es afasia universal *f*
en global aphasia *n*
en universal aphasia *n*
- Associació de les afàsies de Broca i de Wernicke com a conseqüència d'una lesió extensa en l'hemisferi esquerre, caracteritzada per la pèrdua total o gairebé completa de la parla amb sordesa verbal, alèxia i agrafia.
- 53 **afàsia grafomotora** *f*
veg. **agrafia** *f*
- 54 **afàsia incipient** *f*
veg. **preafàsia** *f*
- 55 **afàsia insular** *f*
es afasia insular *f*
en insular aphasia *n*
- Afàsia resultant de lesions en l'ínsula de Reil.
- 56 **afàsia mixta** *f*
sin. compl. **afàsia expressiva receptiva** *f*
es afasia expresiva-expresiva-receptiva *f*
es afasia mixta *f*
en expressive-receptive aphasia *n*
en mixed aphasia *n*
- Associació de l'afàsia receptiva i de l'afàsia expressiva.
- 57 **afàsia motora** *f*
veg. **afàsia de Broca** *f*
- 58 **afàsia motora cortical** *f*
veg. **afàsia de Broca** *f*
- 59 **afàsia motora de Lichtheim** *f*
veg. **afàsia motora transcortical** *f*
- 60 **afàsia motora eferent** *f*
veg. **afàsia de Broca** *f*
- 61 **afàsia motora infantil** *f*
veg. **disfàsia** *f*
- 62 **afàsia motora pura** *f*
veg. **afàsia motora subcortical** *f*
- 63 **afàsia motora subcortical** *f*
sin. compl. **afàsia articulatòria** *f*
sin. compl. **afàsia atàctica** *f*
sin. compl. **afàsia atàxica** *f*
sin. compl. **afàsia frontocortical** *f*
sin. compl. **afàsia motora pura** *f*
sin. compl. **afàsia subcortical** *f*
sin. compl. **afàsia subcortical de Wernicke** *f*
sin. compl. **anàrtria de Pierre Marie** *f*
sin. compl. **mudesa verbal genuïna** *f*
sin. compl. **mudesa verbal pura** *f*

es afàsia articularia *f*
es afàsia atàxica *f*
es afàsia frontocortical *f*
es afàsia motora pura *f*
es afàsia motora subcortical *f*
es afàsia subcortical *f*
es anartria de Pierre Marie *f*
en articulatory aphasia *n*
en ataxic aphasia *n*
en Marie's anarthria *n*
en pure motor aphasia *n*
en subcortical aphasia *n*
en subcortical motor aphasia *n*

Afàsia originada per una lesió que interromp les fibres nervioses que uneixen els centres corticals motors del llenguatge i els nervis que intervenen en la parla, caracteritzada per la incapacitat de parlar espontàniament i de repetir el llenguatge escoltat, la comprensió del llenguatge oral i la conservació del llenguatge intern i de l'escriptura.

- 64 **afàsia motora transcortical** *f*
sin. **afàsia transcortical motora** *f*
sin. compl. **afàsia dinàmica** *f*
sin. compl. **afàsia motora de Lichtheim** *f*
sin. compl. **afàsia motriu transcortical** *f*
es afàsia dinàmica *f*
es afàsia dinàmica de Luria *f*
es afàsia motora transcortical *f*
es afàsia transcortical motora *f*
en dynamic aphasia *n*
en Luria's dynamic aphasia *n*
en transcortical motor aphasia *n*

Afàsia observada en lesions de l'ínsula de Reil, en lesions lleus del centre sensorial del llenguatge i en

lesions corticals difuses i no gaire intenses, caracteritzada per la incapacitat de parlar espontàniament, la conservació del llenguatge escoltat i el manteniment de l'escriptura al dictat, però no de l'espontània.

- 65 **afàsia motriu** *f*
veg. **afàsia de Broca** *f*
- 66 **afàsia motriu transcortical** *f*
veg. **afàsia motora transcortical** *f*
- 67 **afàsia musical** *f*
veg. **amúsia** *f*
- 68 **afàsia no fluent** *f*
es afàsia no fluida *f*
es afàsia no fluente *f*
en non-fluent aphasia *n*
- Tipus d'afàsia caracteritzada per la producció lenta i molt difícil de la parla, amb articulació escassa.
- 69 **afàsia nominal** *f*
veg. **afàsia anòmica** *f*
- 70 **afàsia òptica** *f*
sin. **afàsia opticotàctil** *f*
es afàsia òptica *f*
es afàsia opticotàctil *f*
en optical and tactile aphasia *n*
en optical aphasia *n*
- Pèrdua de la memòria visual, caracteritzada per la impossibilitat d'anomenar els objectes vists, però amb la facultat de fer-ho si l'objecte es pot olorar, sentir, tastar, etc.
- 71 **afàsia opticotàctil** *f*
sin. **afàsia òptica** *f*

- 72 **afàsia paroxística** *f*
es afasia paroxística *f*
en paroxystic aphasia *n*

Pèrdua sobtada del llenguatge semblant al que esdevé amb l'aura epilèptica.

- 73 **afàsia psicosenso**rial *f*
es afasia psicosensorial *f*
en psychosensorial aphasia *n*

Impossibilitat de comprendre el llenguatge oral, escrit o expressat de qualsevol manera.

- 74 **afàsia receptiva** *f*
veg. **afàsia de Wernicke** *f*

- 75 **afàsia residual** *f*
es afasia residual *f*
en residual aphasia *n*

Dificultat lleugera del llenguatge durant la recuperació de l'afàsia.

- 76 **afàsia selectiva** *f*
es afasia selectiva *f*
en selective aphasia *n*

Pèrdua d'una sola llengua en parlants afàsics bilingües.

- 77 **afàsia semàntica** *f*
es afasia semàntica *f*
en semantic aphasia *n*

Afàsia que provoca la pèrdua de la comprensió simbòlica dels mots, com ara l'afàsia de Wernicke.

- 78 **afàsia sensorial** *f*
veg. **afàsia de Wernicke** *f*

- 79 **afàsia sensorial cortical** *f*
veg. **afàsia de Wernicke** *f*

- 80 **afàsia sensorial de Lichtheim** *f*
veg. **afàsia sensorial transcortical** *f*

- 81 **afàsia sensorial subcortical** *f*
sin. compl. **afàsia de Lichtheim** *f*
sin. compl. **malaltia de Lichtheim** *f*
sin. compl. **sordesa subcortical** *f*
sin. compl. **sordesa verbal genuïna** *f*
sin. compl. **sordesa verbal pura** *f*
sin. compl. **sordesa verbal subcortical** *f*

es afasia de Lichtheim *f*
es afasia sensorial subcortical *f*
es sordera verbal pura *f*
en Lichtheim's aphasia *n*
en subcortical sensory aphasia *n*
en word deafness *n*

Afàsia originada per lesions subcorticals del lòbul temporal esquerre, de manera que la via del nervi auditiu resta interrompuda abans d'atènyer el còrtex temporal, caracteritzada per agnòsia verbal, conservació del llenguatge intern i espontani en veu alta i manteniment de la lectura i escriptura espontània o copiada, però no de la capacitat d'escriure al dictat.

- 82 **afàsia sensorial transcortical** *f*
sin. **afàsia transcortical sensorial** *f*
sin. compl. **afàsia sensorial de Lichtheim** *f*
es afasia sensorial transcortical *f*
es afasia transcortical sensorial *f*
en transcortical sensory aphasia *n*

- Afàsia originada per lesions del voltant de la primera circumvolució temporal, i fins i tot de la segona i de la tercera i de la substància blanca adjacent, caracteritzada per parafràsies del llenguatge espontani, amnèsia verbal, impossibilitat de comprendre el llenguatge escoltat, lectura no gaire alterada però sense comprensió, escriptura paragràfica i escriptura al dictat possible, però sense comprensió del que s'escriu.
- 83 **afàsia sintàctica** *f*
sin. compl. afàsia coreàtica f
es afàsia coreàtica f
es afàsia sintàctica f
en syntactic aphasia n
- Impossibilitat d'una formulació sintàctica adient a causa d'una lesió cerebral.
- 84 **afàsia subcortical** *f*
veg. afàsia motora subcortical f
- 85 **afàsia subcortical de Wernicke** *f*
veg. afàsia motora subcortical f
- 86 **afàsia total** *f*
veg. afàsia global f
- 87 **afàsia transcortical** *f*
es afàsia transcortical f
en transcortical aphasia n
- Pèrdua del llenguatge originada per la interrupció de les vies que comuniquen entre si els centres del llenguatge.
- 88 **afàsia transcortical mixta** *f*
sin. compl. aïllament de l'àrea del llenguatge m
- es afàsia transcortical mixta f*
en mixed transcortical aphasia n
- Afàsia provocada per una desconexió funcional simultània entre les àrees de Broca i de Wernicke i la resta del cervell que provoca un llenguatge espontani no fluent i una gran alteració de la comprensió i l'expressió, amb bona capacitat de repetició.
- 89 **afàsia transcortical motora** *f*
sin. afàsia motora transcortical f
- 90 **afàsia transcortical sensorial** *f*
sin. afàsia sensorial transcortical f
- 91 **afàsia universal** *f*
sin. afàsia global f
- 92 **afàsia verbal** *f*
veg. afàsia de Broca f
- 93 **afàsia veritable** *f*
veg. afàsia cortical f
- 94 **afàsic** –a *m i f*
es afàsic –ca m y f
en aphasic n
- Persona que pateix o manifesta una afàsia.
- 95 **afàsic** –a *adj*
es afàsic –ca adj
en aphasic adj
- Relatiu o pertanyent a l'afàsia.
- 96 **afasiòleg –òloga** *m i f*
es afasiólogo –ga m y f
en aphasiologist n

Metge o investigador especialista en afasiologia.

- 97 **afasiologia** *f*
es afasiología *f*
en aphasiology *n*

Disciplina científica que estudia les afàsies i les lesions neurològiques específiques que les produeixen.

- 98 **afèmia** *f*
veg. afàsia *f*

- 99 **aferent** *adj*
es aferente *adj*
en afferent *adj*

Que es dirigeix de la perifèria al centre.

- 100 **agnòsia** *f*
es agnosia *f*
en agnosia *n*

Pèrdua de la capacitat de reconeixement o identificació dels objectes per alteració del procés perceptiu sense deficiència sensitiva o sensorial elemental susceptible de justificar-la.

- 101 **agnòsia auditiva** *f*
veg. afàsia de Wernicke *f*

- 102 **agnòsia d'utilització de Morlaas** *f*
veg. apràxia ideatòria *f*

- 103 **agrafia** *f*
sin. compl. afàsia grafomotora *f*
es afasia grafomotora *f*
es agrafia *f*
en agraphia *n*
en graphomotor aphasia *n*

Trastorn consistent en l'alteració o pèrdua de la capacitat de reproduir el llenguatge escrit un cop ja adquirit que es produeix com a conseqüència d'una lesió cerebral.

- 104 **agrafia absoluta** *f*
sin. compl. **agrafia atàctica** *f*
sin. compl. **agrafia atàxica** *f*
sin. compl. **agrafia literal** *f*
es agrafia absoluta *f*
es agrafia atàctica *f*
es agrafia atàxica *f*
es agrafia literal *f*
en ataxic agraphia *n*

Agrafia per escriure lletres aïllades.

- 105 **agrafia acústica** *f*
es agrafia acústica *f*
en acoustic agraphia *n*

Incapacitat d'escriure al dictat.

- 106 **agrafia afàsica** *f*
es agrafia afàsica *f*
en aphasic agraphia *n*

Agrafia que acompanya els trastorns del llenguatge parlat.

- 107 **agrafia atàctica** *f*
veg. **agrafia absoluta** *f*

- 108 **agrafia atàxica** *f*
veg. **agrafia absoluta** *f*

- 109 **agrafia hipercinètica** *f*
es agrafia hipercinètica *f*
en hyperkinetic agraphia *n*

Agrafia produïda a conseqüència d'una malaltia que cursa amb mo-

- viments hipercinètics, com ara tremolors, en què l'escriptura es desorganitza davant de la dificultat del pacient de controlar la motricitat fina necessària per a l'escriptura.
- 110 **agrafia hipocinètica** *f*
es agrafia hipocinètica *f*
en hypokinetic agraphia *n*
- Agrafia pròpia de persones amb patologia vascular o amb malaltia de Parkinson, caracteritzada per presentar una escriptura microgràfica, de vegades amb tendència a l'extinció.
- 111 **agrafia literal** *f*
veg. **agrafia absoluta** *f*
- 112 **agrafia motora** *f*
es agrafia motora *f*
en motor agraphia *n*
- Impossibilitat d'expressar les idees i els sentiments per escrit o per signes produïda per una lesió del sistema nerviós central, amb oblit dels moviments necessaris de la mà per escriure.
- 113 **agrafia musical** *f*
es agrafia musical *f*
en musical agraphia *n*
- Agrafia caracteritzada per la impossibilitat d'escriure signes musicals.
- 114 **agrafia no fluida** *f*
es agrafia no fluida *f*
en non-fluent agraphia *n*
- Agrafia afàsica caracteritzada per presentar una producció escassa, al-
- teració de la cal·ligrafia i producció d'escriptura agramàtica, amb alteracions ortogràfiques.
- 115 **agrafia parètica** *f*
es agrafia parètica *f*
en paretic agraphia *n*
- Agrafia en què el pacient no presenta un control motriu correcte, produïda per una lesió en els tractes espinals, els nervis perifèrics o el còrtex frontal motor.
- 116 **agrafia per a dígit i nombres** *f*
veg. **acalcúlia amb alèxia i agrafia** *f*
- 117 **agrafia pura** *f*
es agrafia pura *f*
en pure agraphia *n*
- Trastorn de l'escriptura no acompanyat d'altres dèficits del llenguatge, ni d'alteracions en la planificació motora, ni alteracions visoespacial.
- 118 **agrafia verbal** *f*
es agrafia verbal *f*
en verbal agraphia *n*
- Pèrdua de la capacitat d'escriure paraules tot i que es conserva la capacitat d'escriure lletres aïllades.
- 119 **agramatisme** *m*
sin. compl. **afàsia agramàtica** *f*
sin. compl. **agramatisme de Pick** *m*
es agramatismo *m*
es agramatismo de Pick *m*
en agrammatism *n*
en Pick's disease *n*

Alteració del llenguatge que consisteix en l'ús d'oracions mancades de sentit gramatical, caracteritzada per l'omissió de categories gramaticals menors (connectors, articles, preposicions, conjuncions, terminacions flexives, etc.), la simplificació de les estructures sintàctiques i l'estil telegràfic.

- 120 **agramatisme de Pick** *m*
veg. agramatisme m
- 121 **aïllament de l'àrea del llenguatge** *m*
veg. afàsia transcortical mixta f
- 122 **alàlia** *f*
veg. afàsia f
- 123 **alèxia** *f*
es alexia f
en alexia n
- Trastorn neurològic causat per una lesió cerebral que es caracteritza per la pèrdua de la facultat de llegir en persones que ja havien adquirit la lectura i que es presenta normalment associat amb altres trastorns afàsics.
- 124 **alèxia afàsica** *f*
veg. alèxia central f
- 125 **alèxia agnòstica** *f*
veg. alèxia posterior f
- 126 **alèxia-agrafia numèrica** *f*
veg. acalculia amb alèxia i grafia f
- 127 **alèxia amb grafia** *f*
veg. alèxia central f

- 128 **alèxia angular** *f*
veg. alèxia central f
- 129 **alèxia anterior** *f*
sin. alèxia frontal f
sin. compl. alèxia motora f
sin. compl. alèxia postangular f
sin. compl. ceguetat per a lletres f
es alexia anterior f
es alexia motora f
es alexia postangular f
es ceguera para las letras f
en anterior alexia n
en letter blindness n
en motor alexia n

Alèxia causada per una lesió del lòbul frontal (al costat de l'àrea de Broca) que provoca l'alteració de la capacitat de comprensió lectora en pacients amb dèficit de fluïdesa del llenguatge i que es caracteritza per les dificultats a l'hora d'anomenar lletres individuals o aïllades de l'alfabet, però amb capacitat de reconèixer alguns mots escrits, sovint acompanyada d'agrafia severa, una pobra habilitat per a l'escriptura en còpia, dificultats per lletrejar i fracàs per comprendre els mots funcionals.

- 130 **alèxia associativa** *f*
veg. alèxia posterior f
- 131 **alèxia central** *f*
sin. compl. alèxia afàsica f
sin. compl. alèxia amb grafia f
sin. compl. alèxia angular f
sin. compl. alèxia cortical f
sin. compl. alèxia global f
sin. compl. alèxia semàntica f
sin. compl. ceguetat per a lletres i paraules f

es alexia angular *f*
es alexia central *f*
es alexia con agrafia *f*
es alexia cortical *f*
es alexia global *f*
es alexia literal *f*
es alexia semántica *f*
es ceguera para las palabras *f*
en alexia with agraphia *n*
en central alexia *n*
en letter and word blindness *n*
en letter blindness *n*
en semantic alexia *n*
en surface alexia *n*
en total alexia *n*

Alèxia originada per lesions del gir angular, en el lòbul parietal esquerre, que afecta totalment o parcialment la capacitat lectora de lletres i de paraules, amb anomia per a lletres, alteració de la capacitat d'escriure i preservació de la capacitat de còpia.

- 132 **alèxia cortical** *f*
veg. **alèxia central** *f*
- 133 **alèxia de les xifres** *f*
veg. **alèxia numeral** *f*
- 134 **alèxia frontal** *f*
sin. **alèxia anterior** *f*
- 135 **alèxia global** *f*
sin. **alèxia central** *f*
- 136 **alèxia literal** *f*
es alexia literal *f*
en literal alexia *f*

Varietat de l'afàsia anterior caracteritzada per la incapacitat de lectura de lletres, que no són reconegudes

visualment encara que en ocasions poden ser identificades palpant (retracció cinestèsica) i per la impossibilitat de denominació en veu alta tot i mantenir una certa capacitat de llegir paraules, principalment mots amb contingut lèxic.

- 137 **alèxia matemàtica** *f*
veg. **alèxia numeral** *f*
- 138 **alèxia motora** *f*
veg. **alèxia anterior** *f*
- 139 **alèxia musical** *f*
veg. **amúsia sensorial visual** *f*
- 140 **alèxia numeral** *f*
sin. compl. **alèxia de les xifres** *f*
sin. compl. **alèxia matemàtica** *f*
es alexia numeral *f*
en numeral alexia *n*
- Incapacitat de reconèixer els símbols matemàtics.
- 141 **alèxia occipital** *f*
veg. **alèxia posterior** *f*
- 142 **alèxia òptica** *f*
veg. **alèxia posterior** *f*
- 143 **alèxia postangular** *f*
veg. **alèxia anterior** *f*
- 144 **alèxia posterior** *f*
sin. **alèxia pura** *f*
sin. **alèxia sense agrafia** *f*
sin. compl. **alèxia agnòstica** *f*
sin. compl. **alèxia associativa** *f*
sin. compl. **alèxia occipital** *f*
sin. compl. **alèxia òptica** *f*
sin. compl. **alèxia preangular** *f*

sin. compl. **alèxia primària** *f*
sin. compl. **alèxia subcortical** *f*
sin. compl. **alèxia visual** *f*
sin. compl. **ceguesa per a les paraules** *f*
sin. compl. **ceguetat per a paraules** *f*
sin. compl. **ceguetat verbal pura** *f*
es alexia agnòstica *f*
es alexia occipital *f*
es alexia òptica *f*
es alexia posterior *f*
es alexia preangular *f*
es alexia primària *f*
es alexia pura *f*
es alexia sin agràfia *f*
es alexia subcortical *f*
es alexia visual *f*
es ceguera para las palabras *f*
en agnostic alexia *n*
en alexia without agraphia *n*
en occipital alexia *n*
en optic alexia *n*
en posterior alexia *n*
en primary alexia *n*
en pure alexia *n*
en subcortical alexia *n*
en visual alexia *n*
en word blindness *n*

Alèxia caracteritzada per l'alteració de la capacitat lectora (discriminació i reconeixement dels estímuls visuals de la llengua escrita) que afecta la comprensió del llenguatge escrit i la lectura en veu alta, amb manteniment intacte de l'escriptura i llenguatge oral normal, i que és originada per una lesió en el lòbul occipital esquerre i les fibres del cos callós que provoquen una desconexió entre les àrees visuals dels lòbuls occipitals i les zones del llenguatge de l'hemisferi esquerre.

145 **alèxia preangular** *f*
veg. **alèxia posterior** *f*

146 **alèxia primària** *f*
veg. **alèxia posterior** *f*

147 **alèxia pura** *f*
sin. **alèxia posterior** *f*

148 **alèxia semàntica** *f*
veg. **alèxia central** *f*

149 **alèxia sense agràfia** *f*
sin. **alèxia posterior** *f*

150 **alèxia subcortical** *f*
veg. **alèxia posterior** *f*

151 **alèxia verbal** *f*
es alexia verbal *f*
en verbal alexia *n*

Variant de l'alèxia posterior caracteritzada per la incapacitat de llegir mots, però amb manteniment de la capacitat de llegir lletres aïllades, nombres i xifres simples, i acompanyada de disortografia lleu en l'escriptura espontània i copiada.

152 **alèxia visual** *f*
veg. **alèxia posterior** *f*

153 **amnèsia per als noms** *f*
veg. **afàsia anòmica** *f*

154 **amnèsia verbal** *f*
veg. **afàsia anòmica** *f*

155 **amúsia** *f*
sin. compl. **afàsia musical** *f*
es afàsia musical *f*
es amusia *f*

- en* amusia *n*
en music aphasia *n*
- Pèrdua patològica de la capacitat de reproduir o reconèixer sons musicals.
- 156 **amúsia sensorial visual** *f*
sin. compl. **alèxia musical** *f*
sin. compl. **amúsia visual** *f*
es alexia musical *f*
es amusia visual *f*
en musical alexia *n*
en visual amusia *n*
- Pèrdua de la capacitat de llegir les notes del pentagrama.
- 157 **amúsia visual** *f*
veg. **amúsia sensorial visual** *f*
- 158 **anaritmètia** *f*
veg. **acalcúlia anaritmètica** *f*
- 159 **anàrtria de Pierre Marie** *f*
veg. **afàsia motora subcortical** *f*
- 160 **apràxia** *f*
sin. compl. **dispràxia** *f*
sin. compl. **paraectropia** *f*
es apraxia *f*
es dispraxia *f*
en apraxia *n*
en dyspraxia *n*
- Trastorn de l'activitat motora voluntària caracteritzat per la incapacitat d'executar intencionalment i d'una manera apropiada determinats gests o moviments anteriorment apresos, sense que existeixin alteracions motores, sensorials, de coordinació o de comprensió d'ordres verbals o deteriorament mental.
- 161 **apràxia bucolinguofacial** *f*
sin. compl. **apràxia oral** *f*
es apraxia bucofacial *f*
en oral apraxia *n*
- Apràxia de les actituds voluntàries que mouen la boca, la llengua i la cara, que no afecta les activitats automàtiques com ara alimentar-se.
- 162 **apràxia ideatòria** *f*
sin. compl. **agnòsia d'utilització de Morlaas** *f*
es apraxia ideacional *f*
en ideational apraxia *n*
- Alteració de la successió lògica i harmònica dels diferents gests d'un acte complex, cadascun dels quals és executat correctament de manera aïllada.
- 163 **apràxia ideocinètica** *f*
veg. **apràxia ideomotora** *f*
- 164 **apràxia ideomotora** *f*
sin. compl. **apràxia ideocinètica** *f*
es apraxia ideocinètica *f*
es apraxia ideomotora *f*
en ideokinetic apraxia *n*
en ideomotor apraxia *n*
- Apràxia dels gests senzills, efectuats a petició de l'observador, que són reproduïts però desproveïts de finalitat i de significat concret, amb realització d'elements innecessaris i de manera dessincronitzada.
- 165 **apràxia oral** *f*
veg. **apràxia bucolinguofacial** *f*

166 **àrea de Broca** *f*
sin. compl. **àrea de la paraula articulada de Broca** *f*

es área de Broca *f*

en Broca's area *n*

Petita regió posterior de la circumvolució frontal inferior que coincideix aproximadament amb l'àrea 44 de Brodmann on té lloc el control sobre l'articulació del llenguatge.

Nota: una lesió en aquesta regió provoca una afàsia.

167 **àrea de Brodmann** *f*
es área de Brodmann *f*
en Brodmann's area *n*

Cadascuna de les zones de l'escorça cerebral que es diferencien per la composició de llurs sis capes cel·lulars i que són identificades amb un número.

168 **àrea de la paraula articulada de Broca** *f*
veg. **àrea de Broca** *f*

169 **àrea de Wernicke** *f*
es área de Wernicke *f*
en Wernicke's area *n*

Zona de l'escorça cerebral corresponent a la part posterior de la circumvolució temporal superior on està situat el centre acústic o de Wernicke.

170 **articulació** *f*
es articulación *f*
en articulation *n*

Producció de sons propis de la veu humana mitjançant moviments dels òrgans articuladoris.

171 **asemàsia** *f*
veg. **afàsia** *f*

172 **asintaxi** *f*
es asintasia *f*
en asyntax *n*

Alteració del llenguatge consistent en la incapacitat per ordenar correctament els mots dins l'oració.

173 **atàxia de la parla** *f*
veg. **afàsia de Broca** *f*

B

174 **balboteig** *m*
es balbuceo *m*
en babbling *n*

Forma imperfecta i vacil·lant de parlar, pròpia dels infants de sis mesos a un any, prèvia al llenguatge normal, que consisteix a emetre sons onomatopeics espontanis més o menys relacionats amb objectes o situacions percebudes que constitueixen un simple joc sonor.

175 **balbotejar** *v intr*
es balbucear *v intr*
en babble, to *v intr*

Parlar amb una pronunciació imperfecta i vacil·lant, especialment l'infant quan aprèn a parlar.

- 176 **balbuceig** *m*
es balbuceo *m*
en stammering *n*
- Defecte de la pronunciació consistent en l'articulació imperfecta i títubejant de les paraules que es pot donar en la infantesa, la vellesa i en diverses alteracions mentals.
- 177 **balbucejat** *v intr*
es balbucear *v intr*
es balbucir *v intr*
en stammer, to *v intr*
- Parlar articulant els mots d'una manera poc distinta, amb pronunciació vacil·lant, per defecte natural, a causa d'una emoció forta, per tímidesa, perquè hom no sap què dir.
- 178 **bradiàrtria** *f*
es bradiartria *f*
en bradyarthria *n*
- Articulació lenta, vacil·lant, monòtona, espàstica i hipertònica causada per lesions en el cos estriat.
- 179 **bradifàsia** *f*
sin. compl. **bradifèmia** *f*
es bradifasia *f*
en bradyphasia *n*
- Ritme de parla extraordinàriament lent provocat per lesions en el cerebel.
- 180 **bradifèmia** *f*
veg. **bradifàsia** *f*
- 181 **bradifràsia** *f*
es bradifrasia *f*
en bradyphrasia *n*
- Lentitud de la parla causada per un desordre mental.
- 182 **bradilàlia** *f*
es bradilalia *f*
en bradylalia *n*
- Lentitud anormal en l'articulació de la parla deguda a una lesió cerebral.
- 183 **bradilògia** *f*
es bradilogía *f*
en bradylogia *n*
- Lentitud anormal de la parla causada per la lentitud de pensament, com en el cas dels desordres mentals.

C

- 184 **ceguesa per a les paraules** *f*
veg. **alèxia posterior** *f*
- 185 **ceguetat per a lletres** *f*
veg. **alèxia anterior** *f*
- 186 **ceguetat per a lletres i paraules** *f*
veg. **alèxia central** *f*
- 187 **ceguetat per a paraules** *f*
veg. **alèxia posterior** *f*
- 188 **ceguetat verbal** *f*
es ceguera verbal *f*
en verbal blindness *n*
- Pèrdua de la capacitat d'interpretació de les paraules, les síl·labes o les lletres escrites.

- 189 **ceguetat verbal pura** *f*
veg. alèxia posterior *f*
- 190 **centre acústic** *m*
veg. centre de Wernicke *m*
- 191 **centre auditiu** *m*
veg. centre de Wernicke *m*
- 192 **centre d'elaboració** *m*
veg. centre de Broca *m*
- 193 **centre de Broca** *m*
sin. compl. centre d'elaboració *m*
sin. compl. centre de la parla *m*
es centro de Broca *m*
en Broca's center *n*
- Centre nerviós que regula l'elaboració del llenguatge.
- 194 **centre de comprensió** *m*
veg. centre de Wernicke *m*
- 195 **centre de l'escriptura** *f*
es centro de la escritura *f*
en writing center *n*
- Part posterior de la segona circumvolució frontal esquerra encarregada del llenguatge escrit.
- 196 **centre de la parla** *m*
veg. centre de Broca *f*
- 197 **centre de Wernicke** *m*
sin. compl. centre acústic *m*
sin. compl. centre auditiu *m*
sin. compl. centre de comprensió *m*
es centro de comprensió *m*
es centro de Wernicke *m*
en acoustic center *n*
- Centre nerviós que regula la comprensió del llenguatge.
- 198 **centre del llenguatge** *m*
veg. centre nerviós del llenguatge *m*
- 199 **centre nerviós del llenguatge** *m*
sin. compl. centre del llenguatge *m*
es centro del lenguaje *m*
en language center *n*
- Estructura anatòmica formada per una agrupació de neurones al sistema nerviós central, que dirigeix i coordina les funcions relatives a la producció i a la percepció del llenguatge.
- 200 **circumvolució** *f*
veg. circumvolució cerebral *f*
- 201 **circumvolució angular** *f*
sin. compl. lobel angular *m*
sin. compl. plec corb *m*
es circumvolució angular *f*
en angular convolution *n*
- Plec de l'escorça cerebral que es desprèn del punt d'unió de la circumvolució parietal inferior amb la temporal primera.
- 202 **circumvolució cerebral** *f*
sin. compl. circumvolució *f*
es circumvolució cerebral *f*
en convolution *n*
- Cadascun dels plecs que presenten curvatures en diversos sentits de la superfície cerebral limitades per depressions més o menys profundes i sinuoses anomenades girs i cissures.

- 203 **circumvolució de Broca** *f*
veg. **circumvolució frontal inferior** *f*
en Broca's convolution *n*
en third frontal convolution *n*
 Circumvolució de la part inferior i externa del lòbul frontal.
- 204 **circumvolució de Heschl** *f*
sin. compl. **circumvolució temporal transversa** *f*
sin. compl. **circumvolució temporal transversa de Heschl** *f*
es circunvolución de Heschl *f*
en Heschl's convolution *n*
 Circumvolució de pas situada a la part anterior de la regió retroinsular, immediatament darrere del lòbul de l'ínsula.
- 205 **circumvolució frontal ascendent** *f*
sin. compl. **circumvolució prerolàndica** *f*
sin. compl. **quarta circumvolució frontal** *f*
es circunvolución frontal ascendente *f*
es circunvolución prerolàndica *f*
es cuarta circunvolución frontal *f*
en fourth frontal convolution *n*
en prerolandic convolution *n*
 Circumvolució del lòbul frontal del cervell, situada davant de la cissura de Rolando i darrere del solc prerolàndic.
- 206 **circumvolució frontal inferior** *f*
sin. compl. **circumvolució de Broca** *f*
sin. compl. **tercera circumvolució frontal** *f*
es circunvolución de Broca *f*
es tercera circunvolución frontal *f*
- 207 **circumvolució prerolàndica** *f*
veg. **circumvolució frontal ascendent** *f*
- 208 **circumvolució temporal transversa** *f*
veg. **circumvolució de Heschl** *f*
- 209 **circumvolució temporal transversa de Heschl** *f*
veg. **circumvolució de Heschl** *f*
- 210 **cissura** *f*
es cisura *f*
en fissure *n*
en sulcus *n*
 Cadascuna de les depressions sinuoses i més o menys profundes que separen els lòbuls cerebrals.
- 211 **cissura de Rolando** *f*
sin. compl. **cissura transversa anterior** *f*
es cisura de Rolando *f*
en fissure of Rolando *n*
 Cissura que separa, a la cara externa dels hemisferis, els lòbuls frontal i occipital.
- 212 **cissura de Silvi** *f*
es cisura de Silvio *f*
en sylvian fissure *n*
 Cissura de curs gairebé horitzontal que separa a la superfície exter-

na dels hemisferis el lòbul temporal dels lòbuls frontal i parietal.

213 **cissura transversa anterior** *f*
veg. cissura de Rolando *f*

214 **còrtex** *m*
veg. còrtex cerebral *m*

215 **còrtex cerebral** *m*
sin. compl. còrtex *m*
sin. compl. escorça cerebral *f*
es córtex *m*
es córtex cerebral *m*
en brain cortex *n*
en cerebral cortex *n*
en cortex *n*

Capa exterior del cervell, de 20 a 23 mm de gruix, formada per neurones (substància grisa), on s'integren les funcions sensitives, motores i de consciència.

216 **còrtex motor** *m*
es córtex motor *m*
en motor cortex *n*

Àrea del còrtex, immediatament per davant de la cissura central, en el lòbul frontal, encarregada de l'activació dels músculs per dur a terme les activitats motores, entre les quals es troba l'articulació de la parla.

217 **cortical** *adj*
es cortical *adj*
en cortical *adj*

Relatiu al còrtex o escorça cerebral.

218 **cos callós** *m*
es cuerpo calloso *m*

en corpus callosum *n*

Massa de substància nerviosa blanca, situada entre els dos hemisferis cerebrals, formada per fibres transverses d'associació interhemisfèrica.

D

219 **dany cerebral** *m*
es daño cerebral *m*
en brain damage *n*

Lesió sobtada de les estructures cerebrals com a conseqüència d'un accident o d'una malaltia.

220 **disàrtria** *f*
sin. compl. dislàlia orgànica *f*
es disartria *f*
es dislalia orgànica *f*
en dysarthria *n*
en organic dyslalia *n*

Trastorn de l'expressió verbal provocat per una alteració del control muscular dels mecanismes de la parla originat per lesions al sistema nerviós central o per malalties dels nervis o músculs de la llengua, faringe i laringe.

221 **disfàsia** *f*
sin. compl. afàsia motora infantil *f*
sin. compl. retard simple de la parla *m*
es afasia motora infantil *f*
es disfasia *f*

es retraso simple del lenguaje *m*
en children motor aphasia *n*
en dysphasia *n*
en simple language retardation *n*

Adquisició inadequada del llenguatge en absència de pèrdua auditiva, lesió neurològica demostrada, retard mental o trastorn emotiu primari que implica una manca d'adquisició inicial del llenguatge.

- 222 **disfèmia** *f*
sin. compl. **quequesa** *f*
sin. compl. **tartamudesa** *f*
es disfemia *f*
es tartamudez *f*
en dysphemia *n*
en dysphemy *n*
en stuttering *n*

Trastorn de la parla de diversa etiologia caracteritzat per les repeticions de síl·labes o paraules i per les interrupcions involuntàries que afecten la fluïdesa verbal, acompanyades de diferents manifestacions de caràcter conductual (moviments i trastorns respiratoris i vasomotors, inhibició, tics, sudoració, etc.).

- 223 **disfèmia clònica** *f*
es disfemia clónica *f*
en clonic dysphemy *n*

Disfèmia que consisteix en la repetició convulsiva d'una síl·laba o grups de síl·labes en emetre una frase.

- 224 **disfèmia mixta** *f*
es disfemia mixta *f*
en mixed dysphemy *n*

Disfèmia consistent en la combinació de la disfèmia clònica i de la tònica.

- 225 **disfèmia tònica** *f*
es disfemia tónica *f*
en tonic dysphemy *n*

Disfèmia consistent en la interrupció total de la parla amb una sortida sobtada de l'emissió al final.

- 226 **disgrafia** *f*
es disgrafía *f*
en dysgraphia *n*

Fenomen observat en algunes afàsies que consisteix en la perturbació de la facultat d'escriure (escriptura espontània, al dictat o copiada).

- 227 **dislàlia** *f*
es dislalia *f*
en dyslalia *n*
en speech defect *n*
en speech disorder *n*

Alteració en l'articulació dels sons de la parla sense que hi hagi una lesió orgànica en l'aparell bucofonatori.

- 228 **dislàlia orgànica** *f*
veg. **disàrtria** *f*

- 229 **dislèxia** *f*
es dislexia *f*
en dyslexia *n*

Trastorn de la lectura manifestat en un rendiment en velocitat, precisió o comprensió per sota de l'esperat en funció de l'edat cronològica, del

coeficient d'intel·ligència i de l'escolarització pròpia de l'edat de l'individu.

230 **dispràxia** *f*
veg. **apràxia** *f*

E

231 **ecofàsia** *f*
veg. **ecolàlia** *f*

232 **ecolàlia** *f*
sin. compl. **ecofàsia** *f*
es ecofasia *f*
es ecolalia *f*
en echolalia *n*
en echophasia *n*

Repetició dels mots dits per l'interlocutor.

233 **eferent** *adj*
es eferente *adj*
en efferent *adj*

Que es dirigeix del centre a la perifèria.

234 **escorça cerebral** *f*
veg. **còrtex cerebral** *m*

F

235 **farfalleig** *m*
veg. **taquifèmia** *f*

236 **fascicle** *m*
es fascículo *m*
en fasciculus *n*

Grup de fibres musculars o nervioses.

237 **fascicle arquejat** *m*
es fascículo arqueado *m*
en arcuate fascicle *n*
en arcuate fasciculus *n*

Fascicle de fibres nervioses que uneixen l'àrea de Broca amb la de Wernicke.

238 **foniatra** *m i f*
es foniatra *m y f*
en phoniater *n*
en speech therapist *n*

Especialista en foniatria.

239 **foniatria** *f*
es foniatría *f*
en phoniatry *n*
en speech science *n*

Disciplina de les ciències de la salut que estudia i tracta les pertorbacions de la comunicació.

240 **FOXP2** *m*
es FOXP2 *m*
en FOXP2 *n*

Gen implicat en els circuits neuronals del llenguatge, l'alteració del qual provoca trastorns lingüístics de tipus disàrtric i dispràxic.

G

- 241 **gir** *m*
es giro *m*
en gyrus *n*
- Prominència en la superfície del còr-
tex cerebral.

- 242 **gir angular** *m*
es giro angular *m*
en angular gyrus *n*

Gir situat per damunt i per sota de l'àrea de Wernicke que serveix de connexió entre els centres del llenguatge i integra la informació visual, auditiva i tàctil, la lesió del qual pot provocar alèxia i agrafia.

H

- 243 **hemisferi** *m*
sin. compl. **hemisferi cerebral** *m*
es hemisferio *m*
es hemisferio cerebral *m*
en brain hemisphere *n*
en hemisphere *n*

Cadascuna de les dues meitats més o menys simètriques en què es troben dividits el cervell i el cerebel.

- 244 **hemisferi cerebral** *m*
veg. **hemisferi** *m*
- 245 **hemisferi dret** *m*
es hemisferio derecho *m*
en right hemisphere *n*
- Meitat dreta del cervell.

- 246 **hemisferi esquerre** *m*
es hemisferio izquierdo *m*
en left hemisphere *n*

Meitat esquerra del cervell.

I

- 247 **ínsula de Reil** *f*
sin. compl. **lòbul central** *m*
sin. compl. **lòbul cobert** *m*
sin. compl. **lòbul de l'ínsula** *m*
sin. compl. **lòbul del cos estriat** *m*
es ínsula de Reil *f*
es lóbulo central *m*
en central lobe *n*
en lobe of the insula *n*

Lòbul cerebral situat profundament en la cissura de Silvi i unit íntimament al cos estriat, del qual forma l'escorça.

J

- 248 **jargó** *m*
es jerga *f*
en jargon *n*

Llenguatge inintel·ligible.

- 249 **jargó fonètic** *m*
es jerga fonética *f*
en phonetic jargon *n*

Llenguatge inintel·ligible per alteració de l'ordre de les síl·labes, l'aparició de neologismes i la impossibilitat de reconèixer la sintaxi de les oracions.

- 250 **jargó neològic** *m*
es jerga neològica *f*
en neologistic jargon *n*

Llenguatge inintel·ligible caracteritzat per la presència de substitucions dels mots amb contingut semàntic per neologismes o mots inventats.

- 251 **jargó semàntic** *m*
es jerga semàntica *f*
en semantic jargon *n*

Llenguatge inintel·ligible caracteritzat per la presència massiva de parafràses semàntiques.

- 252 **jargonafàsia** *f*
sin. **parafàsia literal** *f*
es jargonafasia *f*
es jergafasia *f*
es parafasia literal *f*
en jargonaphasia *n*
en literal paraphasia *n*

Varietat d'afàsia en què l'afectat interposa síl·labes i paraules sense sentit en la seva parla, fent-la incompreensible.

L

- 253 **lobel angular** *m*
veg. **circumvolució angular** *f*

- 254 **lòbul** *m*
es lóbulo *m*
en lobe *n*

Circumvolució més pronunciada de la superfície del còrtex cerebral que delimita una unitat anatòmica major que aquesta.

- 255 **lòbul central** *m*
veg. **ínsula de Reil** *f*

- 256 **lòbul cobert** *m*
veg. **ínsula de Reil** *f*

- 257 **lòbul de l'ínsula** *m*
veg. **ínsula de Reil** *f*

- 258 **lòbul del cos estriat** *m*
veg. **ínsula de Reil** *f*

- 259 **lòbul frontal** *m*
es lóbulo frontal *m*
en frontal lobe *n*

Lòbul que va des de la part frontal del cervell fins a la cissura de Silvi i la part anterior de la cissura de Rolando.

- 260 **lòbul occipital** *m*
es lóbulo occipital *m*
en occipital lobe *n*

Lòbul petit que se situa en la part posterior del cervell, entre el solc parietooccipital i el lòbul parietal.

- 261 **lòbul parietal** *m*
es lóbulo parietal *m*
en parietal lobe *n*

Lòbul que va des de darrere de la cissura de Rolando fins al lòbul occipital.

- 262 **lòbul temporal** *m*
es lóbulo temporal *m*
en temporal lobe *n*

Lòbul situat en l'àrea compresa sota la cissura de Silvi que s'estén per la part posterior fins que s'uneix amb el lòbul occipital.

- 263 **logopeda** *m i f*
es logopeda *m y f*
en speech therapist *n*

Professional expert en logopèdia.

- 264 **logopèdia** *f*
es logopedia *f*
en logopedics *n*
en speech therapy *n*

Especialitat interdisciplinària (psicològica, mèdica i lingüística) que consisteix en la intervenció per al tractament dels trastorns del llenguatge oral i escrit i de la parla mitjançant tècniques de reeducació.

M

- 265 **malaltia de Lichtheim** *f*
veg. afàsia sensorial subcortical *f*
- 266 **malaltia de Pick** *f*
es enfermedad de Pick *f*
en Pick's disease *n*

Atròfia cerebral presenil circumscrita que es manifesta per afàsia, agnòsia, apràxia i acaba amb demència.

- 267 **mudesa verbal genuïna** *f*
veg. afàsia motora subcortical *f*
- 268 **mudesa verbal pura** *f*
veg. afàsia motora subcortical *f*

N

- 269 **nervi aferent** *m*
es nervio aferente *m*
en afferent nerve *n*

Nervi que transmet els impulsos des dels centres fins a la perifèria del cos.

- 270 **nervi eferent** *m*
es nervio eferente *m*
en efferent nerve *n*

Nervi que transmet els impulsos des de la perifèria del cos al centre.

- 271 **neurolingüística** *f*
es neurolingüística *f*
en neurolinguistics *n*

Branca de les ciències cognitives i del llenguatge que estudia la relació entre el funcionament cerebral i les capacitats lingüístiques, així com les seves bases anatòmiques i biològiques.

- 272 **neuropsicologia** *f*
es neuropsicología *f*

en neuropsychology *n*

Part de les ciències cognitives que estudia la relació entre l'activitat mental i conductual i les estructures cerebrals.

O

- 273 **oligofàsia** *f*
es oligofasia *f*
en oligophasia *n*

Grau menor de l'afàsia que es dona en infants afectats de paràlisi cerebral.

P

- 274 **paraectropia** *f*
veg. **apràxia** *f*
- 275 **parafàsia** *f*
es parafasia *f*
en paraphasia *n*

Trastorn del llenguatge que consisteix en la substitució de mots per altres que no concorden amb la idea que es vol expressar.

- 276 **parafàsia literal** *f*
sin. **jargonafàsia** *f*
- 277 **parafàsia semàntica** *f*
es parafasia semántica *f*

en semantic paraphasia *n*

Parafàsia que consisteix en la substitució de mots amb significat per altres amb un significat diferent o iniventat.

- 278 **plec corb** *m*
veg. **circumvolució angular** *f*

- 279 **preafàsia** *f*
sin. compl. **afàsia incipient** *f*
es afasia incipiente *f*
es preafasia *f*
en inchoate aphasia *n*
en ingravescent aphasia *n*
en preaphasia *n*

Primeres manifestacions d'un trastorn afàsic.

Q

- 280 **quarta circumvolució frontal** *f*
veg. **circumvolució frontal ascendent** *f*
- 281 **quequesa** *f*
veg. **disfèmia** *f*

R

- 282 **retard simple de la parla** *m*
veg. **disfàsia** *f*

S

- 283 **solc** *m*
es surco *m*
en sulcus *n*

Depressió en la superfície del còrtex cerebral que separa l'una de l'altra les circumvolucions que constitueixen un lòbul cerebral.

- 284 **sordesa subcortical** *f*
veg. afàsia sensorial subcortical *f*

- 285 **sordesa verbal genuïna** *f*
veg. afàsia sensorial subcortical *f*

- 286 **sordesa verbal pura** *f*
veg. afàsia sensorial subcortical *f*

- 287 **sordesa verbal subcortical** *f*
veg. afàsia sensorial subcortical *f*

- 288 **subcortical** *adj*
es subcortical *adj*
en subcortical *adj*

Relatiu al subcòrtex cerebral o que ocorre sota l'escorça cerebral.

T

- 289 **taquifèmia** *f*
sin. taquilàlia *f*
sin. compl. farfalleig *m*
es farfalleo *m*
es taquifemia *f*
es taquilalia *f*
es tartamudeo *m*
en cluttering *n*

Manera de parlar desordenada i ràpida que es manifesta en l'emissió de sons deformats, síl·labes trastocades i repeticions freqüents.

- 290 **taquilàlia** *f*
sin. taquifèmia *f*

- 291 **tartamudesa** *f*
veg. disfèmia *f*

- 292 **TEL** *m*
veg. trastorn específic del llenguatge *m*

- 293 **tercera circumvolució frontal** *f*
veg. circumvolució frontal inferior *f*

- 294 **trastorn específic del llenguatge** *m*
sigla TEL *m*
sin. compl. afàsia del desenvolupament *f*

es trastorno específico del lenguaje *m*

es TEL *m*

en specific language impairment *n*

en SLI *n*

Limitació significativa de la capacitat lingüística en infants, sense que hi apareguin conjuntament altres alteracions cognitives, sensorials, motores o de tipus socioafectiu o sociocultural.

V

- 295 **verbalisme** *m*
es verbalismo *m*
en verbalism *n*

Utilització de mots aparentment coherents, però mancats totalment de significació veritable.

ÍNDIX DE TERMES CASTELLANS

A

- acalculia, 1
- acalculia afásica, 2
- acalculia agráfica, 3
- acalculia aléxica, 4
- acalculia anaritmética, 7
- acalculia con alexia y
agrafia para dígitos y
números, 5
- acalculia espacial, 8
- acalculia frontal, 9
- acalculia primaria, 7
- acalculia secundaria, 11
- afasia, 12
- afasia acústica, 25
- afasia afémica, 37
- afasia agésica, 15
- afasia amnésica, 19
- afasia anártrica, 37
- afasia anómica, 19
- afasia anterior, 37
- afasia articularia, 63
- afasia asociativa, 38
- afasia atáxica, 63
- afasia auditiva, 25
- afasia central, 42
- afasia comisural, 38
- afasia completa, 28
- afasia conductiva, 38
- afasia congénita, 30
- afasia connatal, 30
- afasia coreática, 83
- afasia cortical, 33
- afasia cruzada, 34
- afasia de Broca, 37
- afasia de conducción, 38
- afasia de Lichtheim, 81
- afasia de Wernicke, 42
- afasia dinámica, 64
- afasia dinámica de
Luria, 64
- afasia eferente, 37
- afasia expresiva, 37
- afasia expresiva-
receptiva, 56
- afasia fluida, 48
- afasia fluyente, 48
- afasia formulacional, 49
- afasia frontocortical, 63
- afasia frontolenticular, 38
- afasia global, 52
- afasia grafomotora, 103
- afasia incipiente, 279
- afasia insular, 55
- afasia mixta, 56
- afasia motora, 37
- afasia motora eferente,
37
- afasia motora infantil,
221
- afasia motora pura, 63
- afasia motora
subcortical, 63
- afasia motora
transcortical, 64
- afasia musical, 155
- afasia no fluida, 68
- afasia no fluyente, 68
- afasia nominal, 19
- afasia óptica, 70
- afasia opticotáctil, 70
- afasia paroxística, 72
- afasia psicosenorial, 73
- afasia receptiva, 42
- afasia residual, 75
- afasia selectiva, 76

afasia semántica, 77
afasia sensorial, 42
afasia sensorial
 subcortical, 81
afasia sensorial
 transcortical, 82
afasia sintáctica, 83
afasia subcortical, 63
afasia total, 52
afasia transcortical, 87
afasia transcortical
 mixta, 88
afasia transcortical
 motora, 64
afasia transcortical
 sensorial, 82
afasia universal, 52
afasia verbal, 37
afasia verdadera, 33
afásico –ca, 94
afásico –ca, 95
afasiólogo –ga, 96
afasiología, 97
aférente, 99
agnosia, 100
agnosia auditiva, 42
agrafia, 103
agrafia absoluta, 104
agrafia acústica, 105
agrafia afásica, 106
agrafia atáctica, 104
agrafia atáxica, 104
agrafia hipercinética,
 109
agrafia hipocinética, 110
agrafia literal, 104
agrafia motora, 112
agrafia musical, 113
agrafia no fluida, 114
agrafia parética, 115
agrafia pura, 117
agrafia verbal, 118
agramatismo, 119

agramatismo de Pick,
 119
alexia, 123
alexia agnóstica, 144
alexia angular, 131
alexia anterior, 129
alexia central, 131
alexia con agrafia, 131
alexia cortical, 131
alexia motora, 129
alexia global, 131
alexia literal, 131
alexia literal, 136
alexia musical, 156
alexia numeral, 140
alexia occipital, 144
alexia óptica, 144
alexia postangular, 129
alexia posterior, 144
alexia preangular, 144
alexia primaria, 144
alexia pura, 144
alexia semántica, 131
alexia sin agrafia, 144
alexia subcortical, 144
alexia verbal, 151
alexia visual, 144
amnesia para los
 nombres, 19
amusia, 155
amusia visual, 156
anartria de Pierre Marie,
 63
apraxia, 160
apraxia bucofacial, 161
apraxia ideacional, 162
apraxia ideocinética,
 164
apraxia ideomotora, 164
área de Broca, 166
área de Brodmann, 167
área de Wernicke, 169
articulación, 170

asintasia, 172
ataxia del habla, 37

B

balbuceo, 174
balbuceo, 176
balbucear, 175
balbucear, 177
balbucir, 177
bradiartria, 178
bradifasia, 179
bradifrasia, 181
bradilalia, 182
bradilogía, 183

C

ceguera para las letras,
 129
ceguera para las
 palabras, 131
ceguera para las
 palabras, 144
ceguera verbal, 188
centro de Broca, 193
centro de comprensión,
 197
centro de la escritura,
 195
centro de Wernicke, 197
centro del lenguaje, 199
circunvolución angular,
 201
circunvolución cerebral,
 202
circunvolución de
 Broca, 206

circunvolución de
Heschl, 204
circunvolución frontal
ascendente, 205
circunvolución
prerrolándica, 205
cisura, 210
cisura de Rolando, 211
cisura de Silvio, 212
córtex, 215
córtex cerebral, 215
córtex motor, 216
cortical, 217
cuarta circunvolución
frontal, 205
cuerpo caloso, 218

D

daño cerebral, 219
disartria, 220
disfasia, 221
disfemia, 222
disfemia clónica, 223
disfemia tónica, 225
disfemia mixta, 224
disgrafía, 226
dislalia, 227
dislalia orgánica, 220
dislexia, 229
dispraxia, 160

E

ecofasia, 232
ecolalia, 232
eferente, 233
enfermedad de Pick, 266

F

farfulleo, 289
fascículo, 236
fascículo arqueado, 237
foniatra, 238
foniatria, 239
FOXP2, 240

G

giro, 241
giro angular, 242

H

hemisferio, 243
hemisferio cerebral, 243
hemisferio derecho, 245
hemisferio izquierdo,
246

I

ínsula de Reil, 247

J

jargonafasia, 252
jerga, 248

jergafasia, 252
jerga fonética, 249
jerga neológica, 250
jerga semántica, 251

L

lóbulo, 254
lóbulo central, 247
lóbulo frontal, 259
lóbulo occipital, 260
lóbulo parietal, 261
lóbulo temporal, 262
logopeda, 263
logopedia, 264

N

nervio aferente, 269
nervio eferente, 270
neurolingüística, 271
neuropsicología, 272

O

oligofasia, 273

P

parafasia, 275
parafasia literal, 252

parafasia semántica, 277
preafasia, 279

R

retraso simple del
lenguaje, 221

S

sordera verbal pura, 81
subcortical, 288
surco, 283

T

taquifemia, 289
taquilalia, 289
tartamudeo, 289
tartamudez, 222
TEL, 294
tercera circunvolución
frontal, 206
trastorno específico del
lenguaje, 294

V

verbalismo, 295

ÍNDIX DE TERMES ANGLESES

A

acalculia, 1
acoustic agraphia, 105
acoustic aphasia, 25
acoustic center, 197
afferent, 99
afferent nerve, 269
ageusic aphasia, 15
agnosia, 100
agnostic alexia, 144
agrammatism, 119
agraphia, 103
agraphic acalculia, 3
alalia, 12
alexia, 123
alexia and agraphia for numbers, 5
alexia with agraphia, 131
alexia without agraphia, 144
alexic acalculia, 4
amnesic aphasia, 19
amusia, 155
anarithmetia, 7
anarthric aphasia, 37
angular convolution, 201
angular gyrus, 242
anomic aphasia, 19
anterior alexia, 129
anterior aphasia, 37
aphasia, 12
aphasic, 94
aphasic, 95
aphasic acalculia, 2
aphasic agraphia, 106
aphasiologist, 96
aphasiology, 97
aphemic aphasia, 37
apraxia, 160
arcuate fascicle, 237
arcuate fasciculus, 237
articulation, 170
articulatory aphasia, 63
asemasia, 12
associative aphasia, 38
asyntax, 172

ataxic agraphia, 104
ataxic aphasia, 63
auditory agnosia, 42
auditory aphasia, 25

B

babble, to, 175
babbling, 174
bradyarthria, 178
bradylalia, 182
bradylogia, 183
bradyphasia, 179
bradyphrasia, 181
brain cortex, 215
brain damage, 219
brain hemisphere, 243
Broca's aphasia, 37
Broca's area, 166
Broca's center, 193
Broca's convolution, 206
Brodman's area, 167

C

central alexia, 131
central aphasia, 42
central lobe, 247
cerebral cortex, 215
clonic dysphemy, 223
cluttering, 289
children motor aphasia, 221
commisural aphasia, 38
conduction aphasia, 38
congenital aphasia, 30
connatal aphasia, 30
convolution, 202
corpus callosum, 218
cortex, 215
cortical, 217
cortical aphasia, 33
crossed aphasia, 34

D

dynamic aphasia, 64
dysarthria, 220
dysgraphia, 226
dyslalia, 227
dyslexia, 229
dysphasia, 221
dysphemia, 222
dysphemy, 222
dyspraxia, 160

E

echolalia, 232
echophasia, 232
efferent, 233

efferential aphasia, 37
efferent nerve, 270
expressive aphasia, 37
expressive-receptive aphasia, 56

F

fasciculus, 236
fissure, 210
fissure of Rolando, 211
fluent aphasia, 48
formulative aphasia, 49
FOXP2, 240
frontal acalculia, 9
frontal lobe, 259
fourth frontal convolution, 205

G

global aphasia, 52
graphomotor aphasia, 103
gyrus, 241

H

hemisphere, 243
Heschl's convolution, 204
hyperkinetic agraphia, 109
hypokinetic agraphia, 110

I

ideational apraxia, 162
ideokinetic apraxia, 164
ideomotor apraxia, 164
inchoate aphasia, 279
in Gravescent aphasia, 279
insular aphasia, 55

J

jargon, 248
jargonaphasia, 252

L

language center, 199
left hemisphere, 246
letter blindness, 129
letter blindness, 131
letter and word blindness, 131
Lichtheim's aphasia, 81
literal alexia, 136
literal paraphasia, 252
lobe, 254
lobe of the insula, 247
logopedics, 264
Luria's dynamic aphasia, 64

M

Marie's anarthria, 63
mixed aphasia, 56

mixed transcortical
 aphasia, 88
mixed dysphemy, 224
motor agraphia, 112
motor alexia, 129
motor aphasia, 37
motor cortex, 216
music aphasia, 155
musical agraphia, 113
musical alexia, 156

N

neologistic jargon, 250
neurolinguistics, 271
neuropsychology, 272
nominal aphasia, 19
non-fluent agraphia, 114
non-fluent aphasia, 68
numeral alexia, 140

O

occipital alexia, 144
occipital lobe, 260
oligophasia, 273
optic alexia, 144
optical and tactile
 aphasia, 70
optical aphasia, 70
oral apraxia, 161
organic dyslalia, 220

P

paraphasia, 275
paretic agraphia, 115
parietal lobe, 261

paroxystic aphasia, 72
phonetic jargon, 249
phoniater, 238
phoniatriy, 239
Pick's disease, 119
Pick's disease, 266
Pitres' aphasia, 19
posterior alexia, 144
preaphasia, 279
prerolandic convolution,
 205
primary acalculia, 7
primary alexia, 144
psychosensorial aphasia,
 73
pure agraphia, 117
pure alexia, 144
pure motor aphasia, 63

R

receptive aphasia, 42
residual aphasia, 75
right hemisphere, 245

S

secondary acalculia, 11
selective aphasia, 76
semantic aphasia, 77
semantic alexia, 131
semantic jargon, 251
semantic paraphasia,
 277
sensory aphasia, 42
simple language
 retardation, 221

SLI, 294
spatial acalculia, 8
specific language
 impairment, 294
speech ataxia, 37
speech defect, 227
speech disorder, 227
speech science, 239
speech therapist, 238
speech therapist, 263
speech therapy, 264
stammer, to, 177
stammering, 176
stuttering, 222
subcortical, 288
subcortical alexia, 144
subcortical aphasia, 63
subcortical motor
 aphasia, 63
subcortical sensorial
 aphasia, 81
sulcus, 210
sulcus, 283
surface alexia, 131
sylvian fissure, 212
syntactic aphasia, 83

T

temporal lobe, 262
third frontal
 convolution, 206
tonic dysphemy, 225
total alexia, 131
total aphasia, 28
transcortical aphasia, 87
transcortical motor
 aphasia, 64
transcortical sensory
 aphasia, 82

U

universal aphasia, 52

V

verbal agraphia, 118
verbal alexia, 151
verbal aphasia, 37
verbal blindness, 188
verbalism, 295
visual alexia, 144
visual amusia, 156

W

Wernicke's aphasia, 42
Wernicke's area, 169
word blindness, 144
word deafness, 81
writing center, 195

BIBLIOGRAFIA

Obres terminològiques

BRIGHT, W. (ed.). *International Encyclopedia of Linguistics*. Oxford: Oxford University Press, 1992. ISBN 0-19-505196-3

CASASSAS, O.; RAMIS, J. *La neurologia demana la paraula*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Sanitat i Seguretat Social, 1994. (Col·lecció de Reculls Lexicogràfics Berenguer Sarriera; 6) ISBN 84-393-3121-5

CRYSTAL, D. *Enciclopedia del lenguaje de la Universidad de Cambridge*. Madrid: Taurus, 1994. ISBN 84-306-0171-6

Diccionari enciclopèdic de medicina [En línia]. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, cop. 1997-2010.
<<http://www.medic.cat>>

Diccionario médico Roche. Barcelona: Elsevier Doyma, 1993. ISBN 84-7592-349-6

MORENO, J. C. *Diccionario de lingüística neológica y multilingüe*. Madrid: Síntesis, 1998. ISBN 84-7738-500-9

PERELLÓ, J. *Lexicón de comunicología: Diccionario para audiólogos, foniatras, logopedas, profesores de sordos y psicolingüistas*. Barcelona: Augusta, 1977. ISBN 84-7024-067-6

PERELLÓ, J. *Diccionario de logopedia, foniatría y audiología*. Barcelona: Lebón, 1995. ISBN 84-920544-1-7

PÉREZ, M.; MESTRE, R.; SAN MARTÍN, O. *Diccionari de lingüística*. València: Colomar Editors, 1998. (Llenguatges Específics; 4) ISBN 84-87593-39-9

TUSÓN, J. (dir.). *Diccionari de lingüística*. Barcelona: Vox, 2000. ISBN 84-8332-104-1

WELLER, B. F. *Diccionario enciclopédico de ciencias de la salud*. Mèxic: McGraw-Hill: Interamericana, 1997. ISBN 970-10-1083-3

Obres especialitzades

AARON, P. G.; BAKER, C.; HICKOX, G. L. «In search of the third dyslexia». A: *Neuropsychologia*, 20, 2, 1982, p. 203-208.

AGUILAR, A. *Psicopatología del lenguaje*. Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias, 2003. 2 v. ISBN 84-477-0277-4

ALTMANN, L. J. P.; MORELLI, C. A.; EFROS, D. B.; MULLIN, D. A. *Etiology of the Paraphasias of Older Adults In a Constrained Sentence Production Task*. [Material gràfic] <http://www.clas.ufl.edu/users/laltmann/Research_Page_files/INS05%20paraphasias.pdf>

ARDILA, A. *Las afasias*. Miami: Department of Communication Sciences and Disorders. Florida International University, 2006.
<<http://www.aphasia.org/docs/LibroAfasiaPart1.pdf>>
<<http://www.aphasia.org/docs/LibroAfasiaPart2.pdf>>

ARDILA, A.; ROSSELLI, M. «Acalculia and Dyscalculia». A: *Neuropsychology Review*, 12, 4, 2002.

BARRIÈRE, I.; LORCH, M. «Considerations on agraphia in lighth of a new observation of pure motor agraphia». A: *Brain and Language*, 85, 2, 2002, p. 262-270.

BELINCHÓN, F.; IGOA, J. M.; RIVIÈRE, Á. *Psicología del lenguaje. Investigación y teoría*. 5a ed. Madrid: Trotta, 2000. ISBN 84-87699-35-9

BENSON, F.; ARDILA, A. *Aphasia. A Clinical Perspective*. Nova York: Oxford University Press, 1996. ISBN 0-19-508934-0

BERKO, J.; BERNSTEIN, N. *Psicolingüística*. Madrid: McGraw-Hill, 1999. ISBN 84-481-2457-X

BISHOP, D. V. M.; LEONARD, L. B. (ed.). *Speech and Language Impairment in Children: Causes, Characteristics, Intervention and Outcome*. Hove: Psychology Press, 2000. ISBN 0-86377-568-3

- BORREGÓN, S.; GONZÁLEZ, A. *La afasia: diagnóstico y tratamiento*. Madrid: Ciencias de la Educación Preescolar y Especial, 1993. ISBN 84-7869-122-7
- CAPLAN, D. *Introducción a la neurolingüística y al estudio de los trastornos del lenguaje*. Madrid: Machado Grupo de Distribución, 1992. (Visor Lingüística y Conocimiento; 15) ISBN 84-7774-863-2
- CIM-9-MC: *Classificació internacional de malalties: 9a revisió: Modificació clínica*. 7a ed. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Salut: Pòrtic, 2009. ISBN 84-9809-080-2
- CUMMINGS, J. L. «Alexia and agraphia after Luria». A: *Journal of Neurolinguistics*, 4, 1, 1989, p. 95-111.
- DUCARNE DE RIBAU COURT, B. *Reeducación semiológica de la afasia*. Barcelona: Masson, 1989. ISBN 84-311-0484-8
- GORAL, M. «Aphasia in Hebrew speakers». A: *Journal on Neurolinguistics*, 14, 2-4, 2001, p. 297-312.
- JÓDAR, M. (coord.). *Transtornos del lenguaje y la memoria*. Barcelona: UOC, 2005. ISBN 84-9788-220-2
- JOHNSON, B. A. *Language Disorders in Children: An Introductory Clinical Perspective*. Londres: Delmar Cengage Learning, 1995. ISBN 0-82735-533-5
- JULIÀ-MUNÉ, J. *Fonètica aplicada catalana. Dels fonaments a les aplicacions de les ciències fonètiques*. Barcelona: Ariel, 2005. ISBN 84-344-8257-6
- JUNQUÉ, C.; BRUNA, O.; MATARÓ, M. *Neuropsicología del lenguaje: funcionamiento normal y patológico. Rehabilitación*. Barcelona: Masson, 2004. ISBN 84-458-1367-6
- KANDEL, E. R.; SCHWARTZ, J. H.; JESSEL, T. *Neurociencia y conducta*. Madrid: Pearson Prentice Hall, 1996. ISBN 84-89660-05-0
- LECOURS, A. R.; NESPOULOUS, J. L.; BÉLAND, R. «Playing with your speech organ. An unfinished play in five acts». A: *Journal of Neurolinguistics*, 4, 3-4, 1989, p. 509-529.
- LORCH, M. P.; BARRIÈRE, I. «The History of Written Language Disorders: Reexamining Pitres' case (1884) of pure agraphia». A: *Brain and Language*, 85, 2, 2003, p. 271-279.
<<http://eprints.bbk.ac.uk/337/1/lorch4a.pdf>>

- MARIEN, P.; PAQUIER, P.; CASSENAER, S.; DE DEYN, P. P. «The history of crossed aphasia: early development of concepts and hypotheses». A: *Journal of Neurolinguistics*, 15, 2, 2002, p. 129-142.
- OBLER, L. K.; GJERLOW, K. *Language and the Brain*. Cambridge: Cambridge University Press, 1999. ISBN 0-521-46641-5
- PEÑA-CASANOVA, J. *Manual de logopedia*. 2a ed. Barcelona: Masson, 1996. ISBN 84-458-0532-0
- PERELLÓ, J. *Trastornos del habla*. Barcelona: Masson, 2002. ISBN 84-458-0422-7
- SAKURAI, Y.; YAGISHITA, A.; GOTO, Y.; OHTSU, H.; MANNEN, T. «Fusiform type alexia: pure alexia for words in contrast to posterior occipital type pure alexia for letters». A: *Journal of the Neurological Sciences*, 247, 1, 2006, p. 81-92.
<<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0022510X06001584>>
- SAMUELS, J. A.; BENSON, D. F. «Some aspects of language comprehension in anterior aphasia». A: *Brain and Language*, 8, 3, 1979, p. 275-285.
- VEGA, M.; CUETOS, F. (coord.). *Psicolingüística del español*. Madrid: Trotta, 1999. ISBN 84-8164-303-3
- WEISLER, S. E.; MILEKIC, S. *Theory of Language*. Cambridge: The MIT Press, 1999. ISBN 0-262-73125-8

Obres lexicogràfiques

- Collins dictionary español-inglés English-Spanish*. 6a ed. Barcelona; New York: Grijalbo-Harper Collins, 2000. ISBN 0-00-470152-6
- Gran enciclopèdia catalana*. 2a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1986-1998. 26 v. ISBN 84-85194-81-0
<<http://www.enciclopedia.cat/>>
- REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española*. 21a ed. Madrid: Espasa-Calpe, 1995. 2 v. ISBN 84-239-9200-2
<<http://www.rae.es/rae.html>>

LB

6

GT

Gabinet de
Terminologia

Universitat de les
Illes Balears
Servei Lingüístic

Govern de les Illes Balears
Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
Direcció General de Cultura i Joventut

